

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618201987
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4618201987.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogranovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: N. W., a U. W., obaja nar. XX.XX.XXXX a obaja bytom u matky, deti rodičov - matka: Z. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., G. XXX/X, a otec: U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., G. XXX/X, v konaní zastúpený advokátom: Mgr. Peter Rybánsky, Advokátska kancelária Farská 46, Nitra, o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh otca maloletých detí, o odvolaní otca maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/150/2018-35 zo dňa 08. augusta 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Maloletým deťom sa ustanovuje za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Topoľčanoch.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Ž i a d e n z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 01.08.2018 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9P/207/2017 I. zveril maloleté deti N. W., nar. XX.XX.XXXX a U. W., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, II. zaviazal matku detí prispievať na ich výživu sumou 30 % zo sumy životného minima mesačne (na obe deti) k rukám otca najneskôr do 20-teho dňa v mesiaci vopred; III. upravil styk matky s maloletými deťmi tak, že matka je oprávnená sa stretávať s maloletými deťmi každý páry týždeň kalendárneho roka od štvrtka 16.00 hod do nedele 17.00 hod., IV. zakázal matke maloletých detí vycestovať s nimi do zahraničia bez písomného súhlasu otca; V. udelil súhlas namiesto matky maloletých detí otcovi maloletých detí vycestovať s maloletými deťmi do zahraničia v termíne od 25.08.2018 do 01.09.2018. Návrh odôvodnil tým, že na Okresnom súde Topoľčany prebieha konanie sp. zn. 9P/207/2017 o rozvod manželstva rodičov maloletých detí a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, v ktorom nebolo meritórne rozhodnuté z dôvodu, že vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 04.04.2018 sp. zn. 10P/61/2018-25 bolo nariadené neodkladné opatrenie ktorým súd dočasne upravil jeho styk s maloletými deťmi tak, že je oprávnený sa stýkať s maloletými deťmi každý nepárny týždeň kalendárneho roka v čase od piatka 18.00 hod. do nedele 17.00 hod. a každý páry týždeň v mesiaci v stredu a v piatok v čase od 15.30 hod. do 19.00 hod.. Od uvedenej úpravy styku otca s maloletými deťmi došlo k zásadnej zmene pomerov, ktoré podľa neho odôvodňujú akútnu potrebu zmeny dočasnej úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Matka odo dňa nariadenia neodkladného opatrenia súdom upraveného styku s maloletými deťmi neumožňuje mu žiaden ďalší kontakt s nimi. Matka aktívne zamedzuje deťom prijímať telefonické hovory od neho a berie im telefóny, ktoré im on zakúpil. Toto konanie matky maloleté deti veľmi zraňuje, chcú byť s ním častejšie, no matka im to neustále zakazuje. Matka dokonca v dňoch 13.07.2018 až 20.07.2018

s maloletými deťmi bez jeho súhlasu vycestovala do zahraničia, pričom maloleté deti oklamala, že idú do Nitry kupovať zošity a využila únavu detí, ktoré odviezla vo večerných hodinách, aby tieto zaspali a zobudili sa až po absolvovaní podstatnej časti cesty. Deti podľa ich vlastných vyjadrení s vycestovaním do zahraničia nesúhlasili. Matka im v tomto smere bezpochyby vnucuje jej vlastnú predstavu o fungovaní bez toho, aby čo i len náznakom brala na zreteľ ich záujmy. Navyše matka maloletých detí tým, že bez jeho súhlasu odviezla deti do zahraničia, spôsobila výrazný a bezprecedentný zásah do rodičovských práv otca. On sa bezprostredne po tom, ako sa o odchode matky s deťmi do zahraničia dozvedel, domáhal právnej ochrany na príslušnom oddelení PZ. Uvedený orgán však do dnešného dňa k tejto veci napriek absolútne akútnej potrebe ochrany jeho rodičovských práv nevykonal žiadne opatrenia. Ďalej uviedol, že ku dňu návrhu vydané neodkladné opatrenie Okresného súdu Topoľčany zo dňa 04.04.2018 č. k. 10P/61/2018-25 je absolútne nepostačujúce na zabezpečenie potrieb maloletých detí. Napriek tomu, že sa deti neustále dožadujú častejšieho styku s ním ako je upravené nariadeným neodkladným opatrením, matka toto neumožňuje. Matka navyše deti núti ku kontaktu s jej terajším partnerom E. M., ktorý podľa tvrdenia detí k nim nemá absolútne žiaden vzťah a k deťom sa chová neadekvátne. Ku dnešnému dňu je zdokumentovaná jedna udalosť, kedy terajší partner matky ublížil maloletému U. tým, že doňho mal strieľať gumené náboje, čím mu mal spôsobiť edém v krčnej oblasti. Matka je ďalej podľa vyjadrení detí tehotná, pričom otec tohto nenarodeného dieťaťa je jemu neznámy a matka ho o tejto skutočnosti do dnešného dňa neinformovala. Uvedené svedčí o tom, že matka si zariaďuje život so svojim partnerom a deti núti do spoluzitia s osobou, voči ktorej prechovávajú odpor a nesúhlas. Taktiež možno očakávať, že matka s pokračovaním jej gravidity nebude schopná sa o deti starať tak, ako tomu bolo doteraz a maloleté deti ňou budú stále viac a viac zanedbávané. Matka namiesto toho, aby odovzdala deti jemu, ktorý je im najbližší a má o detí úprimný záujem, radšej ich odloží u tretích osôb alebo ich nechá bez dozoru, čím ich vystavuje bezprostrednému nebezpečenstvu zranení, príp. inej horšej ujmy. Vyššie popísané konanie matky v spojení s jej obštrukčnými procesnými návrhmi, ktorými sa snaží oddialiť meritórne rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom (na čas po rozvode), je daná nutná naliehavá potreba ochrany práv detí vydaním neodkladného opatrenia, ktorým súd zmení a aktualizuje dočasnú úpravu práva a povinnosti rodičov. Na základe prejavenej záujmu detí má záujem na absolvovaní dovolenky s maloletými deťmi, ktorú má naplánovanú v posledný týždeň prázdnin v dňoch od 25.08.2018 do 01.09.2018, pričom matka napriek opakovaným žiadostiam súhlas s vycestovaním odmieta podpísať. Na základe uvedeného je nutné formou výroku v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia nahradiť prejav vôle matky a udeliť súhlas vycestovať v uvedenom termíne s maloletými deťmi do zahraničia.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) uznesením Okresný súd Topoľčany ako súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a súčasne o trovách účastníkov rozhodol tak, že žiaden nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie s poukazom na obsah podaného návrhu, obsah pripojených listín k návrhu, stav konania o rozvod manželstva rodičov maloletých detí vedeného na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9P/207/2017, obsah rozhodnutí Okresného súdu Topoľčany uznesenie č.k. 9P/13/2018-22 zo dňa 29.01.2018 a č.k. 10P/61/2018-25 zo dňa 04.04.2018, obsah pripojeného spisu 4C/10/2018, citované ustanovenia Civilného mimosporového poriadku (CMP - zákon č. 161/2015 Z.z. - § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 361, § 367 ods. 1 a 2), citované ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP - zákon č. 160/2015 Z.z. - § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a § 331 ods. 1), účel neodkladných opatrení a zákonom ustanovené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnil nasledovne:

4. „Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné nariaďovať neodkladné opatrenie. Vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy vtedy, ak je to v záujme maloletých detí, napríklad ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletých detí. Súd v prejednávanej veci zistil, že pomery účastníkov konania sú t. č. upravené právoplatným uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 04.04.2018 č. k. 10P/61/2018-25, ktorým súd do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 9P/207/2017 upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň kalendárneho roka v čase od piatka od 18,00 hodiny do nedele do 17.00 hodiny a každý párný týždeň v mesiaci v stredu a v piatok v čase od 15.30 hodiny do 19.00 hodiny. Otec aktuálnym návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nepreukázal zmenu pomerov, ktorá by

odôvodňovala zverenie detí do jeho osobnej starostlivosti. Sám otec vo svojom návrhu uviedol, že styk s deťmi sa realizuje v zmysle už nariadeného neodkladného opatrenia, pričom vyjadrenia matky z pojednávania vo veci sp. zn. 9P/207/2017 konaného dňa 01.03.2018 ako aj vyšetrenie maloletého U. dňa 04.02.2018, na ktoré otec v aktuálnom návrhu poukazuje, predchádzali úprave styku stanovenej uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 04.04.2018 č. k. 10P/61/2018-25. Z lekárskeho správ navyše nevyplýva, že by dochádzalo k zanedbávaniu starostlivosti zo strany konkrétnej osoby. V konaní bolo preukázané, že matka s maloletými krátkodobo vycestovala na dovolenku do zahraničia bez súhlasu otca, čo však nemôže byť dôvodom na zmenu osoby, ktorej majú byť deti zverené do osobnej starostlivosti. Požiadavke otca na zákaz s vycestovaním matky s maloletými deťmi do zahraničia nebolo možné vyhovieť, pretože otec nepreukázal, že matka má v úmysle najbližšiu dobu s maloletými deťmi opätovne či opakovane vycestovať do zahraničia. Matka bola v zahraničí krátkodobo za účelom dovolenky a otec v tomto smere neosvedčil skutočnosť odôvodňujúcu potrebu okamžitého zásahu súdu do pomerov účastníkov. Čo sa týka požiadavky otca na udelenie mu súhlasu namiesto matky maloletých detí vycestovať s maloletými deťmi do zahraničia v termíne od 25.08.2018 do 01.09.2018, súd má sice za to, že súhlas druhého rodiča je potrebný aj v prípade vycestovania s maloletými deťmi do zahraničia v čase, kedy má byť dieťa v starostlivosti druhého rodiča, pre posúdenie vhodnosti vycestovania (čo je predpokladom udelenia súhlasu namiesto druhého rodiča) je potrebné súdu poskytnúť komplexné informácie o plánovanom pobyte detí v zahraničí. Pre vyhovie takémuto návrhu bolo nutné špecifikovať štát a miesto pobytu maloletých detí v uvedenom čase v zahraničí. Bez uvedenia tejto informácie nie je možné posúdiť, či pobyt detí v zahraničí je v ich záujme alebo nie. Na základe nateraz zisteného skutkového stavu preto súd nemal osvedčenú bezodkladnú potrebu upraviť pomery maloletých detí spôsobom odlišným od dočasnej úpravy pomerov stanovenej uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 04.04.2018 č. k. 10P/61/2018-25. Súd preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol. O trovách konania o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak“.

5. Uvedené rozhodnutie, doručované súdom prvej inštancie pre zamietnutie návrhu len navrhovateľovi neodkladného opatrenia - otcovi maloletých detí, tento napadol včas podaným odvolaním domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo vyhovie v prvých štyroch bodoch jeho návrhu, t.j. okrem bodu V. týkajúceho sa udelenia súhlasu na miesto matky maloletých detí k jeho vycestovaniu s deťmi do zahraničia. Má za to, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo má za následok neudržateľnosť napádaného rozhodnutia. Z vyjadrení maloletých v rámci referátu u kolízneho opatrovníka jednoznačne vyplýva absolútne nedostatočný rozsah ich styku s ním, keď deti sa domáhajú styku s ním oveľa častejšie. Odmietla argumentáciu súdu ohľadom nepreukázania zmeny pomerov ako podmienky odôvodňujúcej zverenie detí do jeho osobnej starostlivosti, keďže matka necháva maloleté deti často u tretích osôb a z predložených lekárskeho záznamov je taktiež očividné, že ich necháva bez dozoru na miestach bezprostrednej hrozby ohrozenia ich života, zdravia, výchovy, načo opakovane poukazujú maloleté deti uvádzajúce, že sa venuje jej aktuálnemu partnerovi a ich odkladá bez toho, aby mala aktuálnu vedomosť o tom, kde sú a čo robia. Uvedené konanie matky je pritom očakávateľné, s poukazom na to, že je tehotná, s čím sa súd prvej inštancie v napádanom rozhodnutí nijako nevysporiadal a toto dokonca ani len nespomenul. Ide preto podľa jeho názoru o zásadnú zmenu pomerov na strane matky a opätovne pripomína, že matka maloletých detí sa pred nimi verejne priznáva k mimomanželskému pomeru a ľstou deti prinútila, aby absolvovali bez jeho súhlasu s ním spoločnú dovolenku v zahraničí; toto predstavuje bezprecedentný zásah do práv maloletých detí ako aj do jeho rodičovských práv otca, keď toto konanie matky dáva nahliadnúť do jej priorit pošliapajúcich ich práva, avšak súd prvej inštancie danú situáciu nepochopiteľne bagatelizuje. Matka bezprecedentným spôsobom ignoruje celkom zjavné potreby maloletých detí. Zrejme kvôli naliehavej potrebe venovať sa jej aktuálnemu partnerovi. V odôvodnení napádaného rozhodnutia taktiež nemožno nájsť žiadnu hmotnoprávnu úvahu pojednávajúcu o neoprávnenom odchode matky s maloletými deťmi do zahraničia, keď je zároveň nutné si uvedomiť reálne hrozby voči maloletým deťom. Matka maloletých detí posmelená bagatelizovaním jej konania sa môže odhodlať k omnoho závažnejším činom a preto je dôležité, aby jej konanie hraničiace s aroganciou nezostalo nepovšimnuté a bolo do budúcnosti zastavené. Skutkové a právne zistenia súdom prvej inštancie nemožno za žiadnych okolností považovať za dostačujúce, keď súd mal dostatok podkladov, a teda za daných okolností nemožno označiť situáciu ohľadom maloletých detí ako súdu málo známu, keď je potrebné prihliadať aj

na nejasný horizont pravdepodobného ukončenia rozvodového konania a na nespochybniteľné želanie maloletých detí z objektívnych zistení kolízneho opatrovníka v rozvodovom konaní. Dočasnú úpravu je možné nariadiť aj bez návrhu, a preto aj on konal podaním návrhu, keď súd na základe únosu maloletých detí do zahraničia nekonal. Na poslednom návrhu ohľadom jeho vycestovania s deťmi netrvá, nakoľko v čase rozhodovania súdu už bude po plánovanom termíne spoločnej dovolenky. Postup súdu považuje za prísne formalistický, pričom pokiaľ pre účely vyhodnotenia jeho návrhu potreboval nejakú informáciu, mohol si ju zabezpečiť jednoduchým dotazom na neho bez nepomerných ťažkostí. Formalistický prístup viedol aj k nepreskúmateľnosti rozhodnutia, ktoré v niektorých smeroch možno označiť taktiež za naplňajúce znaky arbitrárnosti, keď tiež rozhodnutie trpí nedostatkom dôvodov robiacim ho nepreskúmateľným.

6. Odvolací súd v zmysle ust. § 329 ods. 1 CSP pred svojim rozhodnutím umožnil ostatným účastníkom vyjadriť sa k odvolaniu otca maloletých detí, preto im odvolanie spolu s návrhom a uznesením súdu prvej inštancie doručoval, títo však svoje právo na vyjadrenie sa v lehote 10 dní nevyužili.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, neviazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania odvolateľa - otca maloletých detí a dospel k záveru, že vo veci je potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

8. Čo sa týka maloletých detí, nakoľko ich v tomto konaní nemôže zastupovať žiadny z rodičov, súd im ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch za kolízneho opatrovníka v zmysle ust. § 31 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z.).

9. Čo sa týka napadnutého rozhodnutia mal odvolací súd za to, že toto je v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potrebné potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, pričom súčasne o trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

10. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, keď na zdôraznenie jeho správnosti aj s ohľadom na odvolacie dôvody považuje za potrebné poukázať na to, že

- skutkové závery súdu prvej inštancie zodpovedajú obsahu spisu, právne posúdenie veci je správne a odôvodnené, rozhodnutie jasné a presvedčivé,
- otcom mal. detí vzhľadnutá nedostatočnosť úpravy jeho styku s mal. deťmi nie je dôvodom pre zverenie mu detí do starostlivosti, ale dôvodom zmeny úpravy styku, ktorú však nepožadoval,
- zanedbávanie starostlivosti matky voči deťom otec nepreukázal, rovnako ako to, že by ju tehotenstvo vo výkone starostlivosti o deti obmedzovalo,
- nariadenie neodkladného opatrenia je len možnosťou (nie povinnosťou) súdu, ak sám vzhľadne jeho potrebu, a že
- pred rozhodovaním o neodkladnom opatrení nemá súd povinnosť zistiť skutočný stav veci (ako pri rozhodovaní vo veci samej), ale posúdiť opodstatnenosť a preukázanosť označených dôvodov pre požadované nariadenie neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).